

Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla ofiar handlu ludźmi

<https://www.kcik.pl/k1/o-centrum/14549,Czym-jest-Krajowe-Centrum.html>
2021-10-22, 04:18

Czym jest Krajowe Centrum

Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi (dalej: KCIK) jest odpowiedzią na potrzeby osób, które są lub mogą być ofiarami handlu ludźmi - zarówno obywateli polskich jak i cudzoziemców. Z uwagi na to, że terenem działania Krajowego Centrum jest Polska, ale klienci zwracają się także z zagranicy większość kontaktów pomiędzy klientami/interesantami a pracownikami KCIK odbywa się drogą telefoniczną.

W roku 2008 roku Zespół ds. wykonania Krajowego Programu Zwalczania i Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi (obecnie Krajowy Plan Działań przeciwko Handlowi Ludźmi) zarekomendował rozwiązanie polegające na powołaniu Krajowego Centrum. W marcu 2009 Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji ogłosił konkurs na realizację zadania publicznego pn. „Powołanie i prowadzenie Krajowego Centrum Interwencyjno-Konsultacyjnego dla Ofiar Handlu Ludźmi”.

Statystyka

Konsultanci telefonu zaufania dla ofiar i potencjalnych ofiar odbierają około 7 tysięcy telefonów rocznie.

Praca Krajowego Centrum jest podzielona na następujące zadania: identyfikacja ofiar handlu ludźmi, interwencja, poradnictwo prewencyjne, konsultacje dla instytucji i organizacji oraz specjalistyczne schronisko dla ofiar.

W praktyce oznacza to, że od poniedziałku do piątku zespół osób przygotowanych i doświadczonych w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi udziela porad, prowadzi konsultacje, a także organizuje pomoc dla ofiar handlu ludźmi. W pozostałym czasie działa telefon komórkowy i podejmowane są jedynie sprawy nie cierpiące zwłoki.

Z pomocy i konsultacji mogą skorzystać ofiary handlu ludźmi, ich bliscy, pracujące na ich rzecz organizacje i instytucje, osoby zagrożone handlem ludźmi, a także organy ścigania i wymiar sprawiedliwości. Oferta poradnictwa dotyczy także osób rozważających wyjazd za granicę w celach nieturystycznych, w sytuacji, kiedy osoby te chcą zmniejszyć ryzyko związane z tego

rodzaju decyzją.

Pomoc

Rozpoczynając informację o pomocy dla ofiar handlu ludźmi, musimy przede wszystkim odpowiedzieć na dwa pytania:

Czego potrzebują ofiary handlu ludźmi?

Co może im zaoferować Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne?

Warunkiem udzielenia ofierze handlu ludźmi jakiegokolwiek specjalistycznej pomocy jest identyfikacja.

W wielu przypadkach dokonuje się identyfikacji wstępnej i rozpoczyna działania, zakładając, że jest to przypadek handlu ludźmi. Zazwyczaj dzieje się tak w sytuacjach, gdy kontakt z ofiarą jest utrudniony, np. z uwagi na jej stan psychiczny lub bariery fizyczne (uwięzienie) albo językowe. Ponieważ standardy postępowania z ofiarami handlu ludźmi są bardziej restrykcyjne niż z ofiarami innych przestępstw, warto je zastosować także wówczas, gdy zachodzi tylko podejrzenie, że mamy do czynienia z takim przypadkiem. Chodzi tutaj głównie o zapewnienie ofierze bezpieczeństwa, poczucia bezpieczeństwa i odseparowanie jej od ewentualnych sprawców. Od momentu zidentyfikowania, nawet prowizorycznego, powinna ona otrzymywać profesjonalne wsparcie i poradnictwo od osoby postrzeganej jako życzliwa i sprawcza. Osoba ta powinna posiadać specjalistyczną wiedzę i umiejętności w pracy z ofiarami handlu ludźmi.

Ponieważ część ofiar handlu ludźmi to cudzoziemcy, jest niesłychanie istotne, aby istniała możliwość komunikowania się w zrozumiałym dla nich języku.

Kolejnym po identyfikacji krokiem jest zapewnienie bezpieczeństwa na płaszczyźnie subiektywnej i obiektywnej, czyli uwolnienie – w przypadku kiedy ofiara jest więziona – odizolowanie od sprawców i umieszczenie w bezpiecznym miejscu, a w konsekwencji umożliwienie ofierze zrozumienia własnej sytuacji – także prawnej i doprowadzenie do momentu, kiedy możliwe będzie podejmowanie przez nią samodzielnych decyzji dotyczących spraw tak kluczowych, jak współpraca z organami ścigania, kontakty z bliskimi czy też powrót do kraju pochodzenia.

Zapewnienie bezpieczeństwa oznacza też zakwaterowanie w odpowiednim miejscu.

Kolejnym ważnym krokiem jest konsultacja dotycząca stanu zdrowia, zarówno psychicznego jak i fizycznego oraz – w razie konieczności – podjęcie doraźnej interwencji.

Niezbędne są również konsultacje prawne w zakresie procedury karnej, prawa pobytowego (w przypadku cudzoziemców) i prawa rodzinnego. Konsultacje te pozwalają ofierze na

zrozumienie sytuacji prawnej w której się znalazła, świadome podejmowanie decyzji i egzekwowanie swoich praw.

Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi zostało powołane, by nieść taką kompleksową pomoc. Jednak ponieważ jego biuro znajduje się w Warszawie działa także poprzez konsultacje dla innych podmiotów wspierających ofiary handlu ludźmi. Świadczona pomoc jest bezpłatna. Każdy przypadek jest wnikliwie analizowany, traktowany indywidualnie, a kolejne kroki planuje i organizuje osoba prowadząca pomoc – case-manager. Interwencje w nagłych przypadkach podejmowane są przez 24 godziny na dobę. Nawiązanie kontaktu następuje wyłącznie drogą telefoniczną lub korespondencyjną – ze względów bezpieczeństwa inicjatywa spotkania wychodzi zawsze od pracownika. Osoby świadczące pomoc mają co najmniej kilkuletnie doświadczenie w tego rodzaju pracy.